

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Federalno ministarstvo okoliša i turizma
Marka Marulića 2
71 000 Sarajevo

10-06-2015

Predmet: Primjedbe na Rješenje o izdavanju obnovljene okolišne dozvole operatoru ArcelorMittal Zenica d.o.o. Zenica za pogone i postrojenja Departamenta Čeličana koju čine pogoni BOF konvertora, kapaciteta 1,1 mil. t čelika/god i elektrolučne peći EAF-100t kapaciteta 800.000 t/god koji se nalaze unutar kruga kompanije.

1. POLAZNE PRIMJEDBE ZA OZBILJNIJI PRISTUP RJEŠAVANJA EKOLOŠKIH PROBLEMA U ZENICI

1.1. Nije urađena Studija uticaja pogona BOF na okoliš – **NULTO STANJE**, prema Zakonu o zaštiti okoliša (SL.novine FBiH 33/03) i Pravilniku o pogonima i postrojenjima za koje je obavezna procjena uticaja na okoliš.....(Sl. novine FBiH 19/04). To podrazumijeva:

- Tehničko- tehnološke opise
- Pregled proizvodnje čelika, potrošnje sirovina i energije po godinama za period 2009 – 2014.
- Pregled emisija štetnih materija u zrak, vodu i tlo za period 2009 – 2014. na svim postrojenjima popraćeno uporedbama sa dozvoljenim graničnim vrijednostima FBiH i specifičnim pokazateljima "najboljih raspoloživih tehnika" (BAT).
- Kvalitet zraka, vode i tla u okolišu.
- Stanje buke.
- Izgled krajolika.
- Upravljanje otpadom i mjere koje se provode u cilju smanjenja degradacije i zagađivanja okoline (zrak, voda i tlo).
- Smanjenje produkcije i racionalno korištenje otpada.
- Analizu rezultata monitoringa emisija svih zagađujućih materijala u zrak, vodu i tlo za svako postrojenje i zbirno uticaj istih na okoliš.
- Plan monitoringa.
- Povećanje energetske efikasnosti.
- Finansijski plan.

2. PRIMJEDBE NA MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA

- 2.1. Izvršiti rekonstrukciju sistema GAZOČISTKE za otprašivanje konvertorskih plinova tako da se zadovolji propisana granična vrijednost emisije. Postojeći sistem otprašivanja (Venturi-skruberi) ne zadovoljava nove stroge granične vrijednosti. Prema preporukama BAT može se postići visoka efikasnost otprašivanja pomoću vrećastih filtera tako da koncentracija prašine u odlazećim plinovima ne bude veća od 20 mg/Nm^3 . Treba imati u vidu da se konvertorski plinovi mogu koristiti kao gorivo, što je razlog više da se izvrši bolje otprašivanje ovih plinova (primjer rješenja u Duisburgu).
- Tvrđanja Operatera da su sada emisije iz ovog postrojenja $20\text{-}50 \text{ mg/Nm}^3$ nije korektna, jer po izvornom projektu bi se emisije trebale kretati do 100 mg/Nm^3 . Nije moglo doći do poboljšanja rada, kada na postrojenju za prečišćavanje nije ništa novo urađeno, nego suprotno, moglo se desiti samo lošije stanje.
- 2.2. U predviđenoj mjeri (3.1.) zahvat plinova u budućem sistemu za sekundarno otprašivanje BOF konvertora mora biti oko 90% dimnih plinova nastalih u toku uljeva i izljeva iz konvertora. Mjerilo uspješnosti sistema je propisani zahvat plinova, uz istovremeni ispušt u atmosferu prema dozvoljenim graničnim vrijednostima do 20 mg/Nm^3 .
- 2.3. Rekonstruisati postojeći zahvat dimnih plinova u odjeljenju miksera tako da se postigne potreban zahvat i otprašivanje od oko 90% dimnih plinova. Nekorektna je konstatacija da sistem zadovoljava samo zato što je koncentracija prašine na izlazu iz vrećastog filtera manja od 20 mg/Nm^3 .
- 2.4. Rekonstruisati sisteme otprašivanja na transportu nemetalnih dodataka i ferolegura tako da se emisije na dimnjacima sistema ATU-1, ATU-3, ATU-4, ATU-6 i ATU-7 dovedu u dozvoljene granice ispod 50 mg/Nm^3 , odnosno do 20 mg/Nm^3 prema propisima EU. Navedene projektne vrijednosti emisija od 100 mg/Nm^3 treba prilagoditi novim zakonskim propisima.
- 2.5. Izgraditi sistem za tretman otpadnih voda iz DHD sistema koje se povremeno radi osvježavanja vode u recirkulaciji ispuštaju u vodotokove.
- 2.6. Provesti mjerenja difuzne emisije prašine kroz krovove u Odjeljenju miksera i konvertora prema *VDI 2463 Part 7* kako je navedeno u BAT-u. Mjerenja izvršiti prije ugradnje sistema za sekundarno otprašivanje BOF konvertora (Mjera 3.1.) i prije rekonstrukcije postojećeg zahvata dimnih plinova u Odjeljenju miksera (nova tačka, mjera 2.3. ovih primjedbi). Mjerenja izvršiti i poslije realizacije navedenih zahvata.
- 2.7. Uraditi katastar emisija u okolinu i nakon usvojenog modela vođenja evidencije, isti stalno ažurirati. Rok za izradu modela: najduže 6 mjeseci. Usaglašavanje modela vođenja evidencije katastra izvršiti na nivou Kantona i Instituta "Kemal Kapetanović" u Zenici.
- 2.8. U mjerama staviti posebnu aktivnost kao projekat: "U skladu s propisima uraditi sistem evidencije rezultata mjerenja emisija i imisija za sve polutante koji se ispuštaju u zrak, vodu i tlo, te za isti period sistem evidencije podataka o proizvodnji.

Rok: najduže 6 mjeseci.

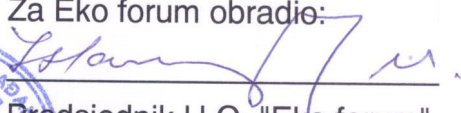
Od tog roka početi sistematsko evidentiranje, praćenje i ažuriranje svih rezultata emisija i imisija u zrak, vodu i tlo i svih podataka o proizvodnji za isti period.

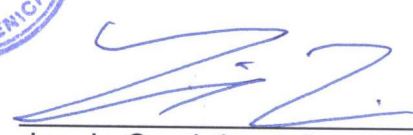
- 2.9. U mjerama uvesti jednu od aktivnosti da je Zagađivač obavezan putem Kantona najmanje jednom godišnje organizirati posjete u krug preduzeća Kantonalnim i Gradskim predstavnicima i predstavnicima ekološkim nevladinim organizacijama radi uvida realiziranih mjera na licu mjesta.
- 2.10. Pored planiranog monitoringa emisija iz tabele 6. vršiti redovno provjeru emisija prema članu 16 Pravilnika o monitoringu emisije zagađujućih materijala u zrak (Sl.novine FBiH broj 9/14). Provjeru emisija mora vršiti neutralna institucija 1x godišnje.
- 2.11. U planu monitoringa provesti mjerenja imisija u zrak blizu BOF Čeličane i to koncentracija VOC, PAH i PC DD/F polutanata.
- 2.12. Stalno održavati u ispravnom stanju sistem kontinuiranog monitoringa emisija na dimnjaku konvertorskih plinova. Sistem redovno kontrolisati i kalibrirati po propisima o validaciji uređaja.
- 2.13. U planu monitoringa imisija u tlo provesti mjerenja koncentracija polutanata u njemu, te pratiti kontaminiranost tla i rastinja u okolini i blizu BOF Čeličane.
- 2.14. U planu monitoringa emisija u zrak obavezno vršiti poređenja izmjerenih emisija ne samo sa Pravilnicima o graničnim vrijednostima FBiH, nego uporedo sa BAT normama (najboljom raspoloživom tehnikom iz 2013. godine)

U Zenici, 10.06.2015.

Za Eko forum obradio:

Predsjednik U.O. "Eko forum"
Muhamed Islambegović, dipl.ing. maš

doc.dr. Samir Lemeš,
predsjednik Udruženja "Eko forum" Zenica

Dostavljeno:

1x Naslovu

1x Gradonačelnik Zenice

1x Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline ZDK

1x arhiva